

REDACTIA
Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL
pentru Austro-Ungaria:
pe an 20 cor.
pe 6 luni 10 cor.
pe 3 luni 5 cor.
pe 1 luna 2 cor.
de Duminică pe an 4 cor.
pentru România și străinătate pe an
40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

INSERTIUNILE:
de un câr garmond: prima dată la
beal; a doua oară 1/2 ban; a treia
oară 1 b. de fiecare publicare.

Afît abonamentele, cât și inserții:
tute sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitate
Scrieri adresate nu se primesc

După Serbare.

Au fost ca în povești de strălucite serbările ce s'au dat intru aducerea aminte marelui voevod Ștefan... Dela un capăt la celălalt a pământului locuit de Români fiori au cuprins toate inimile. În colibe ascunse din munții Vrancei, întocmai și pe văile din preajma Putnei, s'a serbat ca în palatele dela Suceava, odinioară ca în palatul domnesc al lui Ștefan: cu evlavie și bucurie... Parastasul cel mare l'a făcut metropolitul Bucovinei: înconjurat de întreaga preoțime, și fiind de față trimisul înălțatului împărat, prințul Hohenlohe, și toți țarii, pe cum și numeroși fruntași din toate colțurile pământului românesc... Și n'a fost în România un singur sat, unde să nu fie pomenit în acea zi Ștefan cel Mare și sfânt. Au prăznuit la școlă, la ale școlarii, cărora, din poruncă mai veche, în ziua de 2 Iulie li s'au ținut vorbiri de învățătorii lor, arătându-li-se cine a fost Voievodul Ștefan și cum îi datorim rememorația că a scăpat neamul de urgia păgână a Turcilor...

Mai strălucite au fost serbările însă la Putna, unde-i mormântul lui Ștefan, la Suceava, unde și azi se mai ved ruinele curții domnești d'acum patru sute de ani, la București, azi inima întregului românism, și în satul Boruzești, unde Ștefan a văzut lumina zilei.

Și dacă cineva dintre noi ar mai fi avut îndoiala asupra viitorului mare ce ne va da să-l ajungem, de bună seamă că va pierde îndoiala în urma celor petrecute în prilejul acestor serbări... Mormântul lui Ștefan este păzit cu grijă de supușii unui împărat care el însuși a laudat mai mult pe românii pentru dragostea ce-o poartă viitorilor lor. Un rege mare, Carol I, a permis cunună pe mormântul dela Putna și fruntași din toate partidele românești au dus cu acest prilej în Bucovina, să se închine mormântului sfânt și atâtea mărturii în unor vremuri ca din povești... S'a dus în satul Brătianu, unul dintre cei trei fii ai marelui Brătianu... Nicu Filipescu, fiu de mare boier și el, și-a dus fiul să-l facă fruntaș de bucurii cari oțlesc sufletul românesc... Acolo a fost președintele Ligii fruntașilor din lumea românească... Bucureștii au luat parte la serbare prin Ferdinand, moștenitorul tronului, cu fiul său mai mare Carol, și toți mai mari țarii, precum și întreg poporul. Ear la Boruzești au dus să fie de față ministrul școlilor, Gheorghe Haret; vice-președintele Camerei, D. Popopescu, un naționalist de care mulți se dea Dumnezeu; profesorul Ioan Bianu,

un frate de pe Târnave, dar care prin minte și stăruință a ajuns la treaptă înaltă în România, — și alți fruntași...

Nu s'a mai văzut între Români atâtea însuflețiri!

Cititorii nostri vor găsi amănunte în altă parte a ziarului... Aci ținem să scoatem la iveală numai atât, că poporul care în acest chip știe să proslăvească pe strămoși, e merit dela Dumnezeu să trăiască mult și să ajungă mare, ori-cât s'ar opinti să-l împedice dușmanii!

De aceea rău a făcut stăpânirea ungurească oprind în patria noastră ori ce serbare și înfricând pe tinerii nostri dela școlile înalte cu grele osânde dacă se vor duce la Putna. În sullețele noastre n'a putut să oprească simțirea și noi în ziua de 2 Iulie una ne-am simțit cu cei adunați în jurul mormântului sfânt. Dar n'a putut nici să oprească pe tinerii nostri să meargă la mănăstirea unde-și doarme somnul de veci tatăl nostru.

S'a făcut deci de ris și a dat dovezi că tot înal trăesc păgânii prin Europa. Ce trebuie să zică adică lumea, și ce trebuie să gândim și să simțim noi, Români, văzând că pe când împăratul Austriei prăznuște cu poporul român și alături cu regele Carol I, p'atunci s'fetică unghi al aceluiasi domnitor, prigonesc cu înverșunare ori-ce simțire românească?!... Deși în aceiași vreme fruntașii unguri recunosc că neamul lor și al nostru are același vajnic dușman și ar fi spre binele obștesc, dacă aceste două popoare ar trăi în strânsă prietenie. Mărturisesc d'asemenea, că România este o țară care s'a întărit ca prin minune, că este cu înțelepciune cârmuită, că după cum fiul ei s'au luptat voinicește la Plevna, tot astfel se arată destoinici în toate.

Și mai rău fac apoi ziarele maghiare, cari cu acest prilej (în să ne batjocurească. Merg, în privința asta până la prostii cari ne fac să rîdem... Despre marele Ștefan, născut în codrii Moldovei, scriu că nici n'a fost Român, ci — Albanez. Trag la îndoială până și vitejia lui, din cauză că pe vestitul craiu unguresc Matias l'a bătut (la Bata) și pus pe fugă noaptea și prin surprindere (Par-că trebuia ostirea lui Ștefan să aștepte până ce soldații unguri se vor desmetici, a doua zi, din somn și beție!)... Mai scriu că Ștefan nici n'a domnit peste Români, ci sate și orașe erau ungurești și numai d'atunci s'au romanizat... Dar chiar așa de ar fi, și atunci vrednicia pe partea Românilor se arată!...

Ori ce ar face deci stăpânirea ungurească și ori ce ar scrie ziarele maghiare cu acest prilej, noi rămânem cu impresii cari întăresc până și cele mai slabe suflete românești și neclintim în credință, că după-

cum Ștefan a înfrânt d'atâtea ori pe dușmanii neamului românesc și stavilar a pus Turcilor, tot așa: are să vină odată ziua când nici un Român să nu fie sub obidă păgână.

Serbătorirea lui Ștefan-cel-Mare.

Falnică și vrednică de nemuritorul Voievod, a fost serbarea pomenirii lui de patru sute de ani! Fericiți ne putem socoti noi, cărora ne-a fost dat să trăim ziua de 2 Iulie 1904, care se va înscrie pentru totdeauna ca o zi de adânc înțeles în istoria neamului românesc. Ni-s'ar părea că e vis: doi Monarhi și Papa dela Roma căutând mormântul, patru sute de ani părăsit și uitat, să-l aducă închinare...

Figura mărețului Voievod Ștefan, a strălucit o clipă într-o aureolă universală.

M. S. Regele la serbarea lui Ștefan cel Mare. — Duminică, 4 Iulie. orele 9^{1/2} dimineața, M. S. Regele împreună cu A. A. L. L. Regale Principii Ferdinand și Carol și Principesa Elisabeta însoțiți de ajutanții de serviciu, au mers la biserică și au asistat la serviciul religios cât și la rugăciunile făcute cu ocazia serbării a 400 de ani dela moartea lui Ștefan cel Mare, ce în Sinaia a avut loc în această zi. Onorurile militare au fost date de o companie din batalionul 1 de vînători cu drapel și muzică.

După cuvîntarea d-lui Stănciulescu, directorul școlii primare, Suveranul a trecut în revistă trupa și în urmă a primit defilarea.

Apoi Majestatea Sa a binevoit a se întreține cu câte-va din persoanele prezente și la orele 11, a reîntors în Castel.

Papa și aniversarea lui Ștefan-cel-Mare. Sâmbătă cu ocazia aniversării de 400 ani dela moartea lui Ștefan-cel-Mare, dl Vladimir Ghica a trimis Papei dela Roma o telegramă, în care îi face cunoscut că se serbează în România, al IV centenar al lui Ștefan-cel-Mare, pe care Papa Sixt IV l-a supranumit „Luptătorul lui Christos”. Papa Piu X. a răspuns imediat, prin următoarea telegramă:

Roma, 14 Iulie.

«Sântul părinte ia parte la festivitatea, ce aminteste pe marele Vostru erou național, pe care Papa Sixt IV l'a numit Atletul lui Christos, și din toată inima împărtășeste nobililor săi fii din România, binecuvîntarea apostolică, dând espresiune dorințelor sale pentru fericirea lor și pentru prosperitatea patriei lor glorioase».

Cardinalul Merry del Val.

Serbările dela Putna.

(Correspondență).

La distanță de vre-o 60 kilometri dela Putna, trenurile își micșorează iuteala și se opresc într-una la modesta stațiune. Traversăm regiuni presărate cu coline, înțelăiate de câmpuri bogat roditoare. E o adevărată grădină, colinele se desfășură și iată că apare Putna!

La Putna.

Iată-ne sosiți la Putna! Un oraș sobru; înainte vreme impopulat de Români; fiind așezat într-o poziție pitorească pe coasta unui deal și pe malurile riulețului Putna. Gara este împodobită; populațiunea română primește sosirea trenurilor cu oaspeți cu înălțătoare strigăte de: Să trăiască! Plecăm la școala română, unde istețul învățător Mirmidon Vlad, însărcinat cu încortelarea oaspeților, ne pune la dispoziție salele de învățământ, prefăcute în dormitoare. Ne recreăm puțin, ș'apoi luăm drumul la mănăstire, un drum de 1 klm. abea. Pe drumul împodobit cu steaguri, trecem printre mii țărani Români, îmbrăcați în pitorese și variat costum național. Vedem costume dela Cernăuți, Horodnic, Vicov, Dorna și Suceava, din toate ținuturile Bucovinei, unde se vorbește dulcea limbă română. Pe cele două margini ale șoselei, din distanță în distanță găsim cerșetori, cea mai mare parte dintre ei Ruteni. Români de loc. Din contră aceștia dau cu generozitate de pomană. Unu-i cântăreț orb, care-și acompaniază tânguiosul cântec cu o lervă, îi dă un ban un Român; eu îi observ, că acel cerșetor nu este Român ca și dînsul. — Nu, — răspunde el într-un chip admirabil de caracteristic pentru situațiunea de naționalități din Bucovina, dar este de aceeași lege.

La Mănăstire.

Curtea Mănăstirii este un superb parc, cu un imponent aspect. Rutenii vind poame; Lipovenii dulceturi, Jidovii fac mare târboiu, cu restaurantele lor populare, ca și un Român vind suveniruri dela serbare. Curtea mănăstirii e plină de lume, nu mai puțin colina din dosul Mănăstirii. Desigur sunt mai mult de douăzeci mii de oameni.

Poporul, țărani Români, au venit aici cu entuziasm, căci ei știu, ce au venit să facă în acest loc și cât de mare este eroul, a cărui amin-tire o serbează.

Suntem în curtea Mănăstirii, așezate de Ștefan-cel-Mare și sfânt. La anul 1865, după-ce marele erou, cucerise cetatea Chilia dela Turci, și-a pus de gând, să mulțumească atotputernicului Dumnezeu, care i-a proteguit armele. Și s'a apucat să ridice, un pios și frumos locaș, mult mai frumos decât toate celelalte mănăstiri, cari se năltau deja pe atunci pe pământul Moldovei, mult mai frumoasă decât Rădăuții, construită de familia Bogdanilor, mult mai frumoasă decât Neamțul voevodului Petru Mușat, scaunul primului Mitropolit al Moldovei, mult mai frumoasă decât Moldavița, decât Bistrița lui Alexandru cel bun, decât Pobrata, decât toate celelalte mănăstiri. El își înalță mănăstirea, pe încântătoarele maluri ale Putnei, ce s'asvirle în Suceava, și udă vech ea capitală a Moldovei, Suceava.

Legenda spune, că Ștefan a fixat locul altarului în modul următor: A chemat pe trei dintre cei mai buni arcași ai săi, să se pună la întrecere cu dînsul. Dar săgeata Voevodului, a mers cu mult mai departe decât ale celorlalți și a izbit în trunchiul unui copac secular, unde apoi s'a ridicat biserica. Poarta de intrare și mănăstirea au fost ridicate pe locurile unde au căzut săgețile arcașe.

Intăia piatră de temelie a sanctuarului a pus-o Ștefan în luna Iunie 1486. Dar Mănăstirea nu s'a terminat și inaugurat, decât în 1869, cu mare solemnitate, după crunta bătălie dela Soroca.

Astăzi, clădirile Mănăstirii sunt cu două etaje, cu totul moderne, ocupă un vast pătrat, având la mijloc biserica. Este adevărat, că Mănăstirea ar putea să cuprindă, o sută de călugări, în timp normal nu este însă locuită de cât de foarte puțin.

Altarul cel vechiu, a fost restaurat în anii din urmă, din fondul de culte ortodox, făcut de împăratul Iosif II-lea, care servește la întreținerea cultului ortodox în Austria. Este o capelă foarte luxoasă, în stil bizantin.

Mormântul, care cuprinde rămășițele pământești ale marelui Voievod, la dreapta intrării, este însemnat prin o candelă aprinsă, întreținută cu pietate.

In biserică.

Sunt zece ceasuri, când cu mare greutate putem pătrunde în biserică. Dela răsăritul soarelui, înainte de 6 ceasuri dimineața, se cântă prohodul neconținut. O, adencă emoțiune ne cuprinde. Suntem așa zicând pe pământ românesc în această mică capelă din Bucovina. Sunt mulți Români de față, mulți din România cari venerază memoria marelui Voievod. În mijlocul unul strălucitor cler, în fața altarului, cu coroana împodobită cu pietre prețioase pe cap, cu cărja în mână, un nobil și impozant bătrân, cu plele lungi, albe, barbă scurtă, albă ca zăpada, cu trăsăturile unei dulceași și finețe deosebite, asemănându-se cu Christos, căruia îi este unul dintre cei mai credincioși slujitori. Este I. P. S. Sa Vladimir de Repta, Mitropolitul Bucovinei și Dalmației, mult iubitul cap al bisericii ortodoxe din Austria.

La dreapta într'un fotoliu așezat pe o estradă, Escelența Sa Principele de Hohenlohe, guvernatorul Bucovinei, reprezentând pe Majestatea Sa Impăratul-Rege Francisc Iosif, mărturiseste prin prezența sa, solitudinea ce o poartă împăratul poporului său Român. Principele pare încă tiner de tot (abea 40 de ani) înalt, svelt barba Henric IV., mustața blondă, fizionomie regulată și simpatică, totul în el este de o înaltă distincțiune.

Față în față cu principele, la stânga altarului, la locul de onoare, în uniformă de locotenent de călărași român, reprezentantul Majestății Sale Regelui României, Cogălniceanu, consul al României la Cernăuți, care a venit din partea Regelui, Carol, să depună o coroană pe mormântul aceluia, căruia Regele României îi este vrednic urmaș.

Cei prezenți.

Toate personajile oficiale din Bucovina, ocupă loc în jurul guvernatorului. În primul rând mareșalul V. Lupul, baronul E. Hurmuzaki, președintele comitetului de organizare a serbării, M. Reuss, ajutor de primar în Cernăuți, Cav. de Fondor, D. Knopfer sfetnic de Curte, D. Klara președinte al tribunalului din Cernăuți, Dr. Pantași secretarul escelenței Sale Principelui de Hohenlohe, Baronul de Stârcea, Profesorii universității din Cernăuți, purtând costum și bicorn ca cel al amiralilor francezi și mulți alții.

Apoi din partea României, Dni: P. Poni Gr. Tocilescu, Dr. Istrati dela Academia Română St. Șendrea vice-președinte al Senatului, Poenaru-Bordea și Vasile Morfun, Vice-președinți ai Camerei Deputaților, Vintilă Brătianu, A. Radovici, M. Albu, deputați; Dimitrie Onciul, Tanoviceanu, O. Densușianu, N. Iorga profesori universitari; G. Lahovary dela societatea istorică, general Angheliescu, Leo Ghica, Antonescu, Brăvescu, major Manolescu Mladian delegat al Ligei din Iași, Țigara Samurcaș, Alexandru Florescu și Balotă, delegați ai Ligei din București și alții.

Delegațiunile studenților din Bucovina, Paris, Viena, Berlin, București, Iași și ale Asociațiunilor studențești române.

Serviciul divin.

O voce caldă, vibratoare, se ridică din mijlocul mulțimei cu pioase rugăciuni spre Ceruri. Un preot foarte tiner, dar tot-odată unul dintre cei mai distinși din clerul român al Bucovinei, Reverendul Teodor Tarnavski, se indreaptă apoi spre public, evocă virtuțile marelui Ștefan, alui Ștefan cel sfânt, apărătorul creștinătății și Atletul lui Christ, despre care un mare istoric polonez, contimporan al său a zis: că ar fi meritat, pentru virtuțile sale, să i-se dea lui împărăția lumii.

Prețios omagiu, adus din partea unui neam vrăjmaș. Suntem fericiți, fraților Români, zice predicatorul, de a Vă vedea, veniți aci din toate părțile, într'un număr atât de mare, pentru a venera memoria marelui Voievod; fericiți îndeosebi de a vedea pe frații nostri din România, cu cari suntem în comunione de sentimente în aceasta zi când celebrăm, pe cel mai mare domnitor pe care l-au avut Români înainte de Carol I. Suntem fericiți, de a vedea între noi, pe Escelența Sa

principele de Hohenlohe, consacrand prin prezența sa, înalta solitudine, a mult iubitului Impărat, pentru Români din Imperiu.

Elocvențele cuvinte ale oratorului profund asistența.

Binecuvântarea coroană

Serviciul divin continuă. Se binecuvântă coroanele. În afară de minunata coroană a Majestății Sale Regele Carol I, sunt foarte frumoase, dela Ministrul Instrucțiunii publice României, dela Ligă, dela lucrătorii din Cernăuți, dela țărani Români din Ungaria cu inscripția: „Lut Ștefan-cel-Mare și Sfântul Ștefan-cel-Mare, dela țărănimea Neamului din Ungaria“, dela Macedo-Români cu inscripția: „Apărătorului Neamului și Creștinătății“, dela județul și orașul Râmnicul Sărat, dela țărani Români din Bucovina, dela numeroase țărani de studenți, în fine poate cea mai frumoasă dela secțiunea Iași a Ligei, întreagă de masiv, lucrare foarte artistică a școlii de serii din Iași.

Procesiunea

Serviciul divin s'a sfârșit. Afară imense mulțimi așteaptă cu nerăbdare, plecarea și cortegiul din biserică. Acela pleacă din biserică încungiură biserica, ear I. P. S. Sa Mladian binecuvintează mulțimea, care deschizându-se pleacă. Clopotele vuesc cu toată puterea cor minunat intonează cântece sfinte, rugă ferbinți, ridică un întreg popor către Sfântul Voievod, către Sfântul Ștefan, ceasurile 11 $\frac{1}{2}$. Clerul conduce cu solemnitate I. P. S. Sa până la apartamentele sale de naștere. Până la amiază a avut loc o recepție care au luat parte I. P. S. Sa și Escelența Sa principele de Hohenlohe.

Discursul

Domnul Dimitrie Onciul, învățătorul școlii al Facultății de litere din București a ținut un discurs asupra lui Ștefan-cel-Mare, în programul comitetului de organizare.

Domnul Onciul s'a așezat cu greutate pe scaunul grea sa datorie de a vorbi în liber, la o audiență de 20.000 oameni, pentru cari în afară de discurs s'ar fi cerut mai multă putere de glorie.

Dela înălțimea unei tribune instalate în curtea Mănăstirii, oratorul a vorbit un ceas întrerupt de aclamațiunile poporului și de rugămintele țăranelor. El vorbește despre glorioasa epopee și viața Ștefan-cel-Mare, Voievodul Moldovei, marele mareșal și apărător al pământului.

Discursul său, o admirabilă pagină de erudiție, plin de noi și ingenioze imagini, a produs o foarte vie impresie.

Maiorul Manolescu Mladian vorbește în numele Ligei dela Iași.

Domnul Constantin Brăvescu, un tiner, dar foarte frumos, vorbește cu multă căldură și elocvență în numele județului Râmnicul-Sărat, pe teritoriul Ștefan-cel-Mare a susținut una din cele mai strălucite lupte.

Banchetul

Sunt două ceasuri. Slujba bisericească a trecut de lungă. Două ceasuri a ascultat un discurs de orator, este obosit și merită prânzul în programul oficios. În curtea Mănăstirii, la masa de la stânga, se împarte de mâncare poporului. În sala Mănăstirii se oferă o masă cu mâncare de sută de tacâmuri studenților. Într'un pavilion situat în stânga bisericii, se oferă bancetul studenților. Menu-ul este ornat cu efigia lui Ștefan-cel-Mare. Se servesc mâncările după următorul

M E N U.

Icre. — Sardine. — Unt.

Supă.

Pește cu maioneză.

Friptură de muschi.

Sparangă.

Friptură de căprioară.

Salată. — Compot.

Copturi. — Brânză. — Fructe.

Cafea neagră.

Licoruri. — Cognac.

Bere de Pilsen.

Vin de odobești. — Vin de Vöslau.

Șampanie-Pomery.

ECONOMIE.

Arad, 22 Iulie.

Atragem atențiunea preoțimei și învățătorimii române asupra îndrumărilor de mai jos ale ministrului de agricultură, care n'a aflat cu cal să le traducă și în românește și să le împartă și între Români și pe cari preoții și învățătorii nostri ar trebui să le comunice și explice poporului, greu lovit pretutindena de seceta din anul acesta.

Înlăturarea lipsei de nutreț.

Seceta neobicinuit de mare din anul acesta a avut astfel de influență stricăcioasă asupra plantelor de nutreț, că în unele regiuni ale țării poate să urmeze mare lipsă de nutreț, dacă după puțină nu vom lua măsuri de apărare în contra aceleia.

Ministrul de agricultură, dorind să ajute agricultorii în această împrejurare foarte nefavorabilă, a tipărit o instrucțiune în limba maghiară și a distribuit-o în cercuri foarte largi, dând în ea povețe cum

să se provadă oamenii după puțină uc nutrețul trebuincios animalelor pentru iarnă. Din această instrucțiune comunicăm și noi unele date. Anume ministrul sfătuiește ca în acest scop:

1. Să căutăm a îndelunga cât mai mult timpul nutririi animalelor cu nutreț verde la toamnă și să producem proviziune de nutreț pentru iarnă:

2. Să cultivăm astfel de plante, cu cari în primăvara anului viitor să putem începe nutrirea cu nutreț verde cât mai de timpuriu:

3. Să întrebuițăm în scopul nutririi pentru iarnă toate materiile cari au valoare nutritivă.

Presupunând așa dară, că în timpul verii vor fi precipitațiuni (ploi) îndeajuns, nutrirea animalelor cu nutreț verde se va putea face timp îndelungat și totodată se vor putea produce și plante de nutreț: cucuruz verde, mohor, meu, hrișcă, muștar, spargă, mazere de primăvară și orz de toamnă.

În cele următoare prezentăm un conșpect al datelor principale referitor la plantele de nutreț cari se pot cultiva:

Numirea plantei de nutreț	Timpul sămănatului	Cantitatea sămânței		Distanța șirurilor	Adâncimea la care să ajungă sământa	Recolta de jugor cat.	
		prin im-	sămănând			verde	uscată
		prăștiare	în șir				
		kilograme		centimetri		măși	metrice
Cucuruz verde	Până la jumătatea lui Iulie	80—140	50—100	30—40	3—4	100—200	—
Mohor	In Iulie	20—30	15—25	11—13	1—1.5	—	15—25
Meu	Iulie -- August	15—25	10—15	12—20	1—1.5	50—60	10—20
Muștar	"	12—15	10—12	20—30	2—3	60—80	—
Spargă	"	12—15	9—12	11—13	1—1.5	25—35	8—15
Hrișcă	"	40—55	30—30	16—24	2—3	30—60	6—15
Orz de toamnă cu mazere	Iulie	100—50	80—35	20—25	3—4	80—100	15—20
Secară de nutreț	Septembrie	80—100	70—90	11—13	2—3	60—80	—
Mazere de toamnă amestecată cu mazărice	Începutul lui Sept.	120—140	90—110	12—15	3—4	100—120	—
Mazărice (szöszös bukköny)	Jumătatea primă a lunii Septembrie	80—120	50—80	25—30	2—3	—	15—20

Cucuruz de nutreț se va sămăna în pământul, care numai în primăvara viitoare are să se întrebuițeze pentru altă sămăntură. Soiurile cele mai potrivite sunt soiurile timpurii: cinquoletto etc. După sămănat locul se tăvăluște; iar după-ce cucuruzul a răsărit, se grapă. Cucuruzul se dă vitelor în stare verde; cel de prisos nu se poate usca, ci se păstrează astfel: se face clae, punându-se dedesupt ogrinji sau paie. Dacă claea a ajuns la înălțime de 4 metri, se acopere cu puțin pae, se lasă până se încălzește astfel, că nu putem ține mâna în el, apoi se pun glii de pământ pe vârful clăii. Vitele mănâncă bucuros cucuruzul și alte plante de nutreț astfel păstrate.

Mohorul se sămăna în miriște, și se dă vitelor mai ales uscat. Ca să răsară mai îngrabă, locul se grapă. În 70—80 de zile mohorul se desvoaltă deplin. În Septembrie se poate cosi. Mohorul tinăr vitele nu-l mănâncă așa bucuros ca cel înspicat și deplin desvoltat; de aceea cu cositul să nu ne grăbim.

Meiul se sămăna în miriște, grăpându-se și tăvălugindu-se locul. Se desvoaltă îngrabă. Se uscă mai greu decât mohorul, deci se dă vitelor verde sau se păstrează

cum s'a spus unde a fost vorba despre cucuruz.

Hrișca se poate sămăna împreună cu alte plante, s. e. cu muștar sau cu meu, se va da vitelor în cantitate mai mică și numai amestecată cu alte plante; altcum animalele se bolnăvesc.

Muștarul alb se cultivă din vechime în Germania ca un nutreț foarte bun pentru vacile cu lapte. Se sămăna primăvara și vara. Nu e gingaș de frig. De aceea se poate da vitelor până târziu. El nu se poate păstra în felul cum se păstrează cucuruzul verde și meiul.

Spargă nu e pretensivă, se desvoaltă repede și dă un nutreț bun. Isbutește în pământurile năsiptoase bune. Dacă timpul e priincios se poate cosi în 7—8 săptămâni. Se dă vitelor verde, se poate usca și se poate păstra ca cucuruzul verde. E simțitoare de frig; deci e de a se întrebuița înainte de a da răcelile.

Mazerea de primăvară în amestecare cu orz se poate da vitelor până toamna târziu și se poate păstra ca cucuruzul. După sămănat locul se grapă și tăvăluște. După ce a răsărit se grapă de nou. Fiind timpul favorabil în Octombrie și Noembrie aceste plante dau nutreț îmbelșugat. Peste iarnă cotorul mazării de primăvară pier;

orzul însă rămâne și în primăvara viitoare și ne dă nutreț verde de timpuriu sau se poate lăsa de sământă.

Alt mijloc pentru micșorarea lipsei de nutreț este sămănatul plantelor, cari să dea nutreț verde primăvara de timpuriu. Dintre aceste cea mai de căpetnie este:

Secara de nutreț, care e de a se sămăna pe cât posibil în pământ gunoit de proaspet. Se sămăna mai deasă decât secara cultivată pentru grăunțele ei, și se cosește primăvara înainte de a înșpica. Pentru uscat nu e potrivită, fiind-că nu dă fân mai de valoare, dar ca nutreț verde foarte de timpuriu e de mare-preț.

Mazerea de toamnă în amestec cu mazărice sunt de a se sămăna în pământ bun mijlociu, pentru-că numai în acest soi de pământ dau recoltă bună. În decursul toamnei nu cer nici o îngrijire deosebită; primăvara însă locul trebuie neapărat tăvălugit. Nutrețul aceasta e de o calitate bună, vitele îl mănâncă cu plăcere și vacile — mănâcându-l — dau lapte mult și bun.

Greutățile nutririi vitelor peste iarnă se vor putea ușura făcând mai gustoase toate acelea soiuri de nutreț, cari de regulă nu le dăm vitelor și cari ele le consumă numai în casuri de mare nevoie. Între aceste plante se numără coceni de cucuruz, cari pentru ca să devină mai gustoși, după-ce vor fi aduși din câmp se desleagă din snopi și se așează cum s'a arătat deja la cucuruzul verde. În felul acesta ei se înmoaie, capătă un gust mai bun și tăindu-se cu mașina, vitele îi mănâncă bine.

Coadă calului și rogozul, cari uscate abia le mănâncă vitele, păstrându-le cum s'a arătat mai sus (la cucuruz) le mănâncă cu plăcere.

Paiele tăiate, turnumeata și pleava opărite cu apă animalele de asemenea le mănâncă bucuros.

Ne mai putem ușura, lipsa de nutreț prin adunarea de frunze din păduri, ceea-ce ministrul de agricultură permite prin 2 ordinațiuni date în timpul din urmă, permițând totodată în păduri și pășunatul în vara și toamna anului curent.

Sămânțele necesare pentru sămănat se pot procura dela firma Mauthner Ödön furnisor de curte (cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten VII. Rotenbiller u. 33). Anume: sămânțe de mohor (muharmag), spargă (csibehur), meu (köles), hrișcă (pohánka) mustar (mustármag), ect. —

Telegramele zilei.

Berlin. — Ziarele desaprobă confiscarea coletelor poștale pentru Japonia care se găseau pe vaporul german »Prințul Enric» oprit de crucișătorul rus »Smolensk».

Chambéry. — Un ciclon a distrus jumătatea satului Bozel. Sunt 11 morți și numeroși dispăruți.

Londra. — Guvernul a încuviințat ca înmormântarea corpului preșidentului Krueger să se facă în Transvaal.

POȘTA ADMINISTRAȚIEI.

A. S. Lipova. Am căutat la expediție și am aflat că de aici merge foaia regulat. Greșala e la poștă.

P. I. Sz.-Cianad. Am căutat la toate librăriile din Arad, și nu să află nici la una.

Editor-proprietar: George Nichia
Redactor responsabil: Ioan Rusu-Sirlianu.

TIPOGRAFIA
„TRIBUNA“

ARAD, Strada Deák Ferencz Nr. 20.

Fiind arangiată din nou, bogat, cu literele cele mai moderne și cu rotațiune modernă, primește spre executare orî-ce lucrare ce se ține de arta tipografică.

Broșuri, opuri, manuale, tabelării în orî-ce mărîmî, registre pentru băncî, învîtări la petreceri și cununii, plicuri, cap de scrisori, anunțuri funebreale, cărți de vizită, etc. etc.

Executat cu gust fin, la timp și punctual, după sistemul cel mai nou.

Cerem și pe această cale binevoitorul sprîgin al publicului românesc întru cât ar avea vr'o lucrare din cele mai sus înșirate a trimite spre executare și a ne recomanda în cerc cât mai larg tipografia noastră.

Avînd în vedere și sacrificiile mari ce le pretinde ziarul nostru național, credem că va afla mai întîe rîsunet acest anunț al nostru.

Telefon Nr. 502.

P. T.

Am onorul a Vî face cunescut; că în urma extînselor mele legături sunt în stare de a mijoci împrumuturi (amortisări pe lângă interese) de 4.3%, 4.5% și 5%

cu plătire pe

15, 20, 25, 30, 40 și 50 ani

pe posesiuni mai mari sau mai mici și pe case de chirie dela oraș cari împrumuturi sunt a se plăti în rate de jumătate an; în rate se cuprinde capital și interese.

Sunt în legătură continuă atât cu institutele de bani din provincie, precum și cu toate cele din Budapesta prin ce sunt în stare a mijoci împrumuturile foarte ieftin și în timp scurt, precum și de a le plăti fără orî-ce detragere.

Spese preventive nu sunt, honorarul meu după toameală să plătește ulterior, atestatele cu spese nu sunt de lipsă, numai extrasul autentic al cărții funduale și cona de cataster se recere; servesc prompt în orî-ce direcțiune cu deslușire.

Provocându-mă tot odată la lucrul cunoscut de toți, că în anii din urmă interesele împrumuturilor amortisabile au scăzut foarte, mai ales le stă în interes celor ce au îngreioate imobilele cu împrumuturi vechi scumpe, că acestea să le schimbe cu împrumuturi noue ieftine, cu atât mai tare că trecînd cu vederea chiar, că aceste împrumuturi prin convertire să facă fără timbru și taxă, cu așa de mari avantaje, încât solvirile anuale aduc o economie considerabilă; notez că aceste avantaje le dovedese numerice tuturor stimaților mei clienți, cari se adresează la mine.

Atrăgîndu-vă atențiunea asupra celor de sus, Vî rog tot odată, ca la cas de lipsă să Vî folosiți de mijlocirea mea, când P. T. D.-Voastră Vî veți convinge, că din împrumuturile câștigate prompt veți avea avantajii foarte însemnate.

Rog a se aduce extrasul cărții funduale.

Cu deosebită stimă:

HERZOG SÁNDOR

ARAD, Strada Weitzer János (Templom) Nr. 15, și 7.